

Corona kan give stort tilbageslag for integrationen

INDLÆG

15.09.2020

Af forskningschef Jan Rose Skaksen
ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed

Med jævne mellemrum er der politisk fokus på at øge integrationen af ikke-vestlige indvandrere på arbejdsmarkedet. Det er tilsyneladende også den nuværende regerings ambition, men som følge af coronakrisen kan det blive særdeles vanskeligt bare at fastholde den nuværende beskæftigelse.

Der er i princippet et stort potentiale for at øge arbejdsudbuddet og derved forbedre de offentlige finanser.

ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed har tidligere beregnet, at en fuld integration af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere kan give et bidrag til arbejdsudbuddet på 47.000 fuldtidsbeskæftigede og en varig forbedring af de offentlige finanser på 15 milliarder kroner om året. Dette er dog et teoretisk potentiale, og de seneste mange års initiativer har vist, hvor svært det er for alvor at løfte ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse.

Der har været perioder med voksende beskæftigelse for ikke-vestlige indvandrere. Det gælder i årene inden finanskrisen og under den seneste højkonjunktur inden coronakrisen. Fra 2010-2019 har der således været en beskæftigelsesstigning på 62 procent for ikke-vestlige indvandrere. Denne positive udvikling vil blive stærkt udfordret i de kommende år.

For det første rammer et konjunkturtilbageslag lavt uddannede hårdt, og de ikke-vestlige indvandrere er i særdeleshed lavt uddannede.

For det andet udfordrer krisen især nogle af de brancher, hvor ikke-vestlige indvandrere har haft stor succes med at få beskæftigelse i de senere år. "Hoteller og restauranter" er en af de brancher, der er hårdest ramt af krisen. Det er en branche, der kun beskæftiger fire procent af alle beskæftigede i 2019, men godt 11 procent af de ikke-vestlige indvandrere. Branchen har stået for 16 procent af beskæftigelsesstigningen for ikke-vestlige indvandrere mellem 2010 og 2019. Transportbranchen er også hårdt ramt, og den har stået for syv procent af stigningen blandt ikke-vestlige indvandrere mellem 2010 og

2019. Det vil sige cirka 25 procent af beskæftigelsesstigningen for ikke-vestlige indvandrere mellem 2010 og 2019 er sket i to relativt små brancher, som er hårdt ramt af krisen.

For det tredje er der løbende en tendens til faldende efterspørgsel efter lavt uddannet arbejdskraft som følge af teknologiske ændringer. Erfaringen er, at disse ændringer især slår igennem i kriser, hvor virksomhederne bliver tilskyndet til at producere anderledes. Som aktuelle eksempler kan nævnes, at der er et stort skifte i gang med mere nethandel, og dermed et mindre behov for lavtuddannede i butikker. Der er mere webbaseret kommunikation og mindre transport.

Og der er mere hjemmearbejde, og dermed behov for færre kontorer og for eksempel mindre rengøring.

Konklusionen er, at i de kommende år bliver integrationen på arbejdsmarkedet af ikke-vestlige indvandrere i høj grad op ad bakke. Hvis ikke integrationen skal gå helt i stå, skal der nytænkes.

Denne kommentar blev bragt som debatindlæg i Danske Kommuner den 8. september 2020.

ROCKWOOL Fondens indlæg har ikke været underlagt peer review.